

การดำเนินการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ด้านระบบการบริหารจัดการการขนส่ง

ความเป็นมา

สทท. ได้จัดทำแผนปรับปรุงองค์กร เรื่อง การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ด้านระบบการบริหารจัดการการขนส่ง ซึ่งพิจารณาจากการจัดลำดับความสำคัญของโอกาสในการปรับปรุง ที่พบว่า สทท. ควรพัฒนาหรือปรับปรุงเรื่องการจัดการความรู้ขององค์กรให้เป็นระบบ โดยที่แผนปรับปรุงองค์กรนี้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550

การจัดทำแผนการจัดการความรู้ ด้านระบบการบริหารจัดการการขนส่ง ดำเนินถึงการพัฒนาองค์กรให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยอาศัยกระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) การประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้ 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 7) การเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการจัดการความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ ให้บุคลากรในองค์กรเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

วัตถุประสงค์ในการจัดการความรู้ด้านระบบบริหารจัดการการขนส่ง คือ เพิ่มมาตรฐานความปลอดภัย และลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินจากการขนส่ง

ตัวชี้วัดหลักของแผนงาน คือ ร้อยละของบุคลากรในองค์กรที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ ซึ่ง สทท. ตั้งเป้าหมายให้บุคลากรในองค์กรอย่างน้อยร้อยละ 85 ของกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการความรู้ โดยที่การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคลากรของหน่วยงานภายใน สทท. ได้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนปรับปรุงองค์กร โดยที่แต่ละกิจกรรมหรือขั้นตอนในการจัดการความรู้ได้กำหนดผลลัพธ์หรือดัชนีเพื่อใช้วัดความก้าวหน้าในแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน

สทท. ได้กำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการตามแผนงบประมาณปรับปรุงองค์กร คือ ได้แต่งตั้งผู้นำด้านการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Office : CKO) ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของ สทท. (รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร) เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการตามแผน และบุคลากรผู้รับผิดชอบศูนย์สารสนเทศการขนส่งและจราจร เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนปรับปรุงองค์กร โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการ เป็นระยะเวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2549 ถึง 30 กันยายน 2550

ผลการดำเนินการ

ในปีงบประมาณ 2550 สนข. ได้กำหนดกิจกรรมการจัดการความรู้ด้านระบบการบริหารจัดการการขนส่ง จำนวน 12 กิจกรรม ผลการดำเนินการในแต่ละกิจกรรมมีดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การกำหนดและประกาศนโยบายเรื่องการจัดการองค์ความรู้เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากร

ดัชนีความก้าวหน้า คือ จำนวนและรายนามผู้เข้าร่วมประชุม

ผลการดำเนินงาน : ได้มีการประกาศนโยบายเรื่องการจัดการองค์ความรู้ให้แก่บุคลากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร และผู้แทนของแต่ละหน่วยงานใน สนข. ครอบคลุมหน่วยงาน ในการประชุม _____ เมื่อวันที่ _____ กุมภาพันธ์ 2550 จำนวนผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น _____ คน

กิจกรรมที่ 2 การแต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ (KM Team)

ดัชนีความก้าวหน้า คือ มีคณะทำงานจัดการความรู้

ผลการดำเนินงาน : ได้มีการแต่งตั้งผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ (CKO) และคณะทำงานจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากแต่ละหน่วยงาน ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา หัวหน้าทีมจัดการความรู้, คณะทำงาน, คณะทำงานและเลขานุการ/ผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนทั้งสิ้น 28 คน

กิจกรรมที่ 3 จัดการให้เกิดช่องทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น จัดบอร์ด แผ่นพับ จดหมายข่าว เป็นต้น

ดัชนีความก้าวหน้า คือ มีสื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผลการดำเนินงาน : สนข. ได้จัดทำสื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้บุคลากรได้ศึกษาและนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเผยแพร่ “ข้อมูลสารสนเทศ/ข่าวสาร ด้านการขนส่งและจราจร” ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต

กิจกรรมที่ 4 จัดทำฐานข้อมูลทำเนียบบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละสาขา

ดัชนีความก้าวหน้าคือ มีฐานข้อมูลทำเนียบบุคลากร

ผลการดำเนินงาน : ได้มีการจัดทำฐานข้อมูลทำเนียบบุคลากรทั้งหมดใน สนข. และได้จำแนกบุคลากรตามความรู้ความสามารถในแต่ละสาขา โดยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคลากรของ สนข. ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต

กิจกรรมที่ 5 จัดการความรู้ให้เป็นระบบด้วยการพัฒนาระบบ IT เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตและเว็บบอร์ด

ดัชนีความก้าวหน้าคือ มีระบบ IT ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผลการดำเนินงาน : ได้พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในภาพรวมของ สนข. ได้แก่ การจัดระบบในการสำรองและกู้คืนข้อมูล (Backup and Recovery Procedures) การทดสอบความมั่นคงของระบบสารสนเทศ (Security Audit Procedure) การกำหนดสิทธิ (Access Rights) ในการใช้งานข้อมูลในระบบสารสนเทศสำหรับผู้ใช้งาน (User) จัดการหรือแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ (Contingency Plan) และฝึกอบรมบุคลากรในด้านที่เกี่ยวข้องกับระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ

เมื่อได้พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งานแล้ว คณะทำงาน KM ได้คัดเลือกข้อมูลสารสนเทศความรู้ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการการขนส่งและจราจร เผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต เช่น การรายงานสภาพการจราจรแบบ Real Time การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประกอบการพิจารณากำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็นของ สนข. เป็นต้น

กิจกรรมที่ 6 เชื่อมโยงความรู้ขององค์กรกับกิจกรรมการจัดการความรู้ภายนอก เช่น การอบรม/การศึกษาดูงาน

ดัชนีความก้าวหน้าคือ จำนวนครั้งการอบรม/ศึกษาดูงาน

ผลการดำเนินงาน : สนข. ได้ส่งบุคลากรไปอบรมกับหน่วยงานภายนอกจำนวน _____ ครั้ง ดังนี้ _____ ส่วนการศึกษาดูงาน ได้ส่งบุคลากรไปศึกษาดูงานด้านคุณภาพการบริหารจัดการที่ _____ โรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง จำนวน 1 ครั้ง เมื่อวันที่ _____ จำนวน 7 คน

กิจกรรมที่ 7 การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ (Knowledge Center) ของ สนข.

ดัชนีความก้าวหน้า คือ มีศูนย์การเรียนรู้ (Knowledge Center)

ผลการดำเนินงาน : ได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ (Knowledge Center) ไว้ที่ห้อง 410 อาคารสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร โดยศูนย์การเรียนรู้ ได้ติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และฮาร์ดแวร์ซอฟต์แวร์ ที่พร้อมใช้งาน รวมถึงจัดหาเอกสารวิชาการในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา วารสาร แผ่นพับต่างๆ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องความรู้ด้านการบริหารจัดการการขนส่งและจราจร และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ การปฏิบัติงานของบุคลากรใน สนข. นอกจากนี้ได้มีการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ ความรู้ และวิธีการเข้าถึงฐานข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และอินเทอร์เน็ต

กิจกรรมที่ 8 ประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดกรอบตรวจสอบองค์ความรู้ที่จำเป็นในการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการ

ดัชนีความก้าวหน้า คือ จำนวนและรายนามผู้เข้าร่วมประชุม

ผลการดำเนินงาน : สทช. โดยทีมงานจัดการความรู้ ได้ดำเนินการจัดการประชุมภายในระหว่างผู้บริหารระดับสำนัก/กอง และทีมงานฯ เมื่อวันที่ _____ เพื่อพิจารณากำหนดกรอบตรวจสอบองค์ความรู้ที่จำเป็นในการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการ จำนวนผู้เข้าประชุม _____ คน

กิจกรรมที่ 9 การอบรมวิชาการด้านการวิเคราะห์ความเหมาะสมโครงการที่ดำเนินการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ดัชนีความก้าวหน้า คือ จำนวนผู้เข้ารับการอบรม

ผลการดำเนินงาน ได้จัดอบรม เรื่อง “ข้าราชการยุคใหม่กับการตามรอยพระยุคลบาท” ในวันที่ 20-21 กันยายน 2550 ณ อาคารสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร โดยกลุ่มเป้าหมาย คือ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สทช. จำนวน 100 คน

กิจกรรมที่ 10 การเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรให้สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์โดยการอบรมวิชาการ เรื่อง การตรวจสอบความปลอดภัย (ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)

ดัชนีความก้าวหน้า คือ จำนวนครั้งของการอบรม

ผลการดำเนินงาน : ได้จัดอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบความปลอดภัย (ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

1) จัดฝึกอบรมเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงาน” ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม – 2 กันยายน 2550 ณ จังหวัดนครราชสีมา

2) จัดฝึกอบรมเรื่อง “การประยุกต์แบบจำลองด้านการขนส่งและจราจร” ระหว่างวันที่ 4-5 กันยายน 2550 ณ อาคารสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

กิจกรรมที่ 11 เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพบุคลากรเพื่อตอบสนองระบบการจัดการความรู้ขององค์กรโดยจัดอบรมความรู้ด้านการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร (ตามแบบฟอร์มประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 3 ข้อ 2)

ดัชนีความก้าวหน้า จำนวนครั้งของการอบรม

ผลการดำเนินงาน :

กิจกรรมที่ 12 การยกย่องชมเชย หน่วยงานที่ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อและเปลี่ยนเรียนรู้

ดัชนีความก้าวหน้า มีผลการยกย่องชมเชยและกิจกรรม

ผลการดำเนินงาน : ได้มีการยกย่องชมเชยหน่วยงานที่ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยประกาศ และการชมเชยผู้ที่ผู้ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ไว้บน web board

ความสำเร็จของการดำเนินการ

สนข. ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมขั้นตอนการจัดการความรู้ ตามแผนปรับปรุงองค์กรได้ครบถ้วนทุกกิจกรรม โดยที่แต่ละกิจกรรมมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามดัชนีความก้าวหน้า และการดำเนินการโดยภาพรวมของแผนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ด้านระบบการบริหารจัดการการขนส่งและจราจร บรรลุวัตถุประสงค์ของแผน คือ เพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยและลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินจากการขนส่ง และเป็นไปตามตัวชี้วัดหลักของแผนงาน คือ ร้อยละของบุคลากรในองค์กรที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ ซึ่งจากการประเมินผลพบว่า บุคลากรในองค์กรไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 ของกลุ่มเป้าหมาย ได้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ ที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละกิจกรรม ได้แก่ ร้อยละจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบนโยบาย ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการอบรม/ศึกษาดูงานภายนอก ร้อยละของบุคลากรที่เข้าร่วมประชุม/อบรมต่างๆภายในหน่วยงาน (รายละเอียดตามภาคผนวกที่ 5)

ดังนั้น ร้อยละของความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ด้านระบบการบริหารจัดการการขนส่งและจราจร เท่ากับ 100